

FESTIVALUL NAȚIONAL AL TEATRELOR DE REVISTĂ

Constantin
PARASCHIVESCU

DIVERTISMENTUL ÎN COMPETIȚIE

De opt ani se desfășoară la Constanța un festival național al teatrelor de revistă. Ideea a aparținut unui specialist al genului, dramaturgul Aurel Storin, care a amintit în 1992 că se împlinesc 120 de ani de la prima revistă românească prezentată publicului bucureștean de către Matei Millo, *Apele de la Văcărești*, la 19 noiembrie 1872. Și a fost concretizată cu entuziasm de artiștii teatrului „Fantasio”, care, cu remarcabilă ambiție, au adus în opt ediții, la malul mării, toate teatrele care practică acest gen la noi: „Constantin Tănase” din București, „Toma Caragiu”, secția revistă („Majestic”), din Ploiești, „Al. Davila”, secția revistă, din Pitești, cele din Baia-Mare, Deva, Ansamblul artistic al armatei din Cluj, Teatrul muzical „N. Leonard” din Galați, teatrul-gazdă „Fantasio” și, la prima ediție, Teatrul muzical din Brașov, dispărut la edițiile ulterioare. Condițiile de organizare fiind din ce în ce mai dificile din punct de vedere financiar, ca și existența acestor teatre și artiști, rândurile s-au subțiat la ediția a opta (16-21 noiembrie a.c.), unde au fost prezente numai cinci teatre.

Teatrul „Fantasio” – CONSTANȚA: **PUDRĂ DE TALC... ȘOU**

Răsfonid monografia *Fantasio 40* alcătuită de inimosul secretar literar Jean Badea, aflu că de-a lungul timpului s-au detașat două colective în competiția-concurs a festivalului, răsplătite cu principalele premii – „Fantasio” și „Majestic”. Ceea ce s-a întâmplat și la actuala ediție, cele două teatre împărțindu-și premiul pentru cel mai bun spectacol și pentru regie – *Pudră de talc...șou*, regia Ion Sapdaru („Fantasio”), *Îngeri pentru o zi*, regia Marcela Țimiraș („Majestic”). Și alternând la celelalte – premiul pentru scenografie, arh. Theodora Dinulescu (costume), Ovidiu Pascal (decor, Ploiești), coregrafie, Victoria Bucun și premiul special al juriului pentru balet (Constanța), actori, Florin Zăncescu, Mariana Darian, Maria Lupu (Constanța), soliști, Nicoleta Matei, Liviu Anghel (Ploiești). Martor fiind și la două ediții anterioare, m-am întrebat ce asigură acestor două teatre ascendentul valoric de durată? Răspunsul ar fi de ordin profesional, în primul rând, ambele colective vizând serios și exigent *nivelul estetic* al spectacolelor lor, ceea ce nu se întâmplă decât sporadic sau fragmentar la celelalte, unde – cum spunea cineva la colocviul cu tema „condiția artistului de revistă” – aceleași cântece (și cuplete, adăugăm noi) ar putea trece de la o reprezentație la alta. Asta, pentru că spectacolele lor sunt o înșiruire de numere, fără personalitate. În cazul celor de la Constanța și Ploiești se conturează o idee în jurul căreia alternează momentele incluse, ca într-un scenariu care dezvoltă un subiect. *Pudră de talc...șou* e o parodie la adresa telemaniei actuale, care cuprinde contagios societatea, scena devine un platou de televiziune unde interpreți și cântăreți își repetă numerele, iar doi bătrânei mucaliți ca moșii din „Muppets”, comentează hazliu ceea ce văd, cu replici inspirate (clevetitorii: Jimmy Maximencu și Dumitru Caramitru). Regia e viguroasă, dinamică și cu nerv, nu lasă nici un moment de tăgădnare și constituie debutul în acest gen de spectacol al regizorului

de teatru Ion Sapdaru. Iar baletul entuziasmează prin tinerețe, ingeniozitate și ritm alert, devenind un adevărat personaj în context. *Îngeri pentru o zi* e o sclipitoare fantezie care ne poartă prin sfere celeste, impresionând mai întâi prin muzică (Viorel Gavrilă) și scenografie. E pentru a treia oară când în spectacolele acestui colectiv ploieștean văzute de mine sunt aplaudate la scenă deschisă decorul și costumele – adevărate feerii cromatice, din plastic și pânză. E pentru prima oară când decorul joacă un număr de sine stătător, descompunându-se ca ființă supranaturală și rearticulându-se sleit, resemnat, în excepționale mișcări sincrone, smulgând salve de aplauze (*Vine Apocalipsa*). La rândul lui, baletul pare o constelație vie, înveșmântat în aripi de basm, unele sugerând miraculos zborul grațios pe clape (*Fantezie în alb și negru*). Semne de profesionalism s-au vădit și în spectacolul teatrului din Galați, *Revista în tranziție*, unde regia a fost încredințată unui talentat actor local, Gheorghe V. Gheorghe, care a imprimat coerență și ritm susținut succesiunii momentelor, modelând și prin adaptare textul oferit inițial.

Un al doilea răspuns pentru ascendentul valoric ar fi de ordin managerial. Înzestratul actor al teatrului „Fantasio”, Mihai Sorin Vasilescu, director al colectivului și al Festivalului, susținut de competenți colaboratori (Jean Badea, secretar literar, Dumitru Lupu, compozitor), caută neobosit soluții pentru menținerea omogenității ansamblului, întinerirea și înprospătarea lui (emoționant elogiul public adus de tinerii balerini directorului lor la festivitatea de premiere), textieri și compozitori talentați (e singurul teatru cu cele mai multe cântece românești în primă audiere), lansează îndrăzneț nume noi în domeniu (regizorul Ion Sapdaru, tână coregrafă Victoria Bucun). Lucian Sabados, directorul Teatrului „Toma Caragiu” din Ploiești, conduce și destinele revistei cu ambiție și competență, bizuindu-se pe o tripletă adulată de muze – coregrafa și regizoarea Marcela Țimiraș, scenografii Theodora Dinulescu (costume), Ovidiu Pascal (decor).

La ceilalți, multă gălăgie și mai puțină muzică (instrumente care acoperă vocile, boxe ce sparg timpanele), balet obosite, momente umoristice banale sau vulgare. Teme care se repetă anost și, prin lipsă de inspirație, dau senzația de monotonie și minimalizare – reforma („reforma nu-i a mea, nu-i a voastră, e a urmașilor noștri”), eclipsa („pă la noi eclipsa a fost și este...totală”), impozite și taxe („acum se pune impozit și pe scaun – cu cât ai mai multe...”), sex („femeia modernă cochetează...cu toți boii”; „una le vedea și la lucrare și la oral”; „bărbații eroi, ca Cataramă, ca Cozma”), corupția („noi nu ne vindem țara, dar vindem tot ce e în ea”). „Aș fi vrut să văd balerinele sexy, dar am ascultat texte porno”, spunea după trei zile, la colocviu, Horia Moculescu, președintele juriului. Cam așa...Tot el susținea introducerea genului american de music-hall la noi, de fast și de mare montare, idee contrazisă de interlocutori, pentru că n-ar

prinde. Ceea ce nu înțeleg e de ce își numesc unii altfel spectacolele, decât revistă („music-dans-show”: Galați, „super-show”: Ploiești; aduce a „concert-spectacol”). În fine, nu pot să omit niște perle locale gazetărești, care m-au amuzat mai mult decât unele texte de pe scenă: despre un monolog reușit al gălățeanului Paul Buță, se spune că „a dovedit un haz simplist, de aceea cuceritor, un haz ieftin de...digerat”; scriitorul Cornel Udrea și-a lansat aici două volume de „proză satirică și poezii a căror lirie se bazează pe o ironie tristă, metafora făcând...strip-tease în versuri udriene”...

Tot încercând să-mi imaginez o metaforă dezgolindu-se mai mult sau mai puțin decent, mi-am zis că un festival de revistă e un prilej de bună-dispoziție, totuși, dinăuntru și din afară, și că – vorba secretarei literare de la Teatrul „Ovidiu”, care mi l-a citat pe Ion Băieșu – „nu există să existe/ spectatori cu fețe triste!”

Teatrul de revistă „Majestic” – PLOIEȘTI: ÎNGERI PENTRU O ZI

